

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2021. december 10., péntek

Tartalomjegyzék

51/2021. (XII. 10.) EMMI rendelet	Egyes egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeleteknek kötelező népegészségügyi szűrés bevezetésével összefüggő módosításáról	10302
Knk.I.40.792/2021/10. számú végzés	A Kúria végzése	10306
Knk.I.40.793/2021/9. számú végzés	A Kúria végzése	10315
Köf.5.029/2021/4. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	10322
616/2021. (XII. 10.) KE határozat	Államtitkári kinevezésről	10328
85/2021. (XII. 10.) ME határozat	Helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról	10328

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az emberi erőforrások minisztere 51/2021. (XII. 10.) EMMI rendelete egyes egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeleteknek kötelező népegészségügyi szűrés bevezetésével összefüggő módosításáról

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (4) bekezdés m) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 2. alcím és a 2. melléklet tekintetében a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 3. alcím, valamint a 3. és 4. melléklet tekintetében a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (6) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosítása

1. § Az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet (a továbbiakban: R1.) 2. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet módosítása

2. § A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. számú melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

3. Az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozható járóbeteg-szakellátási tevékenységek meghatározásáról, az igénybevétel során alkalmazandó elszámolhatósági feltételekről és szabályokról, valamint a teljesítmények elszámolásáról szóló 9/2012. (II. 28.) NEFMI rendelet módosítása

3. § (1) Az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozható járóbeteg-szakellátási tevékenységek meghatározásáról, az igénybevétel során alkalmazandó elszámolhatósági feltételekről és szabályokról, valamint a teljesítmények elszámolásáról szóló 9/2012. (II. 28.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: R3.) 2. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

(2) Az R3. 3. melléklete a 4. melléklet szerint módosul.

4. Záró rendelkezések

4. § Ez a rendelet 2022. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet az 51/2021. (XII. 10.) EMMI rendelethez

Az R1. 2. számú melléklet „A járóbeteg-szakellátás tevékenységi kódjai” megjelölésű része a „42120” megjelölésű sort követően a következő sorral egészül ki:

<i>(Kód)</i>	<i>Index</i>	<i>Tevékenység megnevezése</i>	<i>Pont)</i>
42121	29/c	Cisztás fibrózis szűrés	1500

2. melléklet az 51/2021. (XII. 10.) EMMI rendelethez

Az R2. 1. számú melléklet 1. pont f) alpont fa) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(0–4 napos életkorban:

veleszületett anyagcsere-betegségek:)

„fa) galactosaemia (összgalaktóz-szint és Gal-1-PUT), hypothyreosis, biotinidáz hiány, cisztás fibrózis (CF)”

(újszülöttkori szűrése.)

3. melléklet az 51/2021. (XII. 10.) EMMI rendelethez

Az R3. 2. melléklet I. pontjában foglalt táblázat a „42120” megjelölésű sort követően a következő sorral egészül ki:

(OENO kód	Cs	Egészségügyi eljárás	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13															
42121	*	Cisztás fibrózis szűrés					O																							
14	16	18	19	22	24	26	28	29	31	32	33	34	38	39	40	46	48	50	51	54	55	56	59	601	604	65	A2	7308	7600	OENO kód2)
																		X												42121

4. melléklet az 51/2021. (XII. 10.) EMMI rendelethez

Az R3. 3. melléklete a „42120* Phenylketonuria szűrés” megjelölésű részét követően a következő rendelkezéssel egészül ki:

„42121* Cisztás fibrózis szűrés

A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet által előírt újszülöttkori szűrővizsgálat.

Elszámolási lehetőség: 1 éves korig”

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Knk.I.40.792/2021/10. számú végzése

Az ügy száma:	Knk.I.40.792/2021/10.
A tanács tagjai:	dr. Hajnal Péter a tanács elnöke, dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró, dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró
Az I. rendű kérelmező:	... (...)
Az I. rendű kérelmező képviselője:	Bajcsay Ügyvédi Iroda (..., eljár: dr. Bajcsay Gergely ügyvéd)
A II. rendű kérelmező:	... (...)
A II. rendű kérelmező képviselője:	Dr. Csóka Velmira Ügyvédi Iroda (..., eljár: dr. Csóka Velmira ügyvéd)
A III. rendű kérelmező:	Volner Párt (...)
A III. rendű kérelmező képviselője:	Dr. Sobor Ügyvédi Iroda (..., eljár: dr. Sobor Dávid ügyvéd)
A kérelmezett:	Nemzeti Választási Bizottság (...)
Az eljárás tárgya:	a Nemzeti Választási Bizottság 20/2021. számú határozatának bírósági felülvizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 20/2021. számú határozatát helybenhagyja.
Kötelezi az I. rendű és a II. rendű kérelmezőt, hogy fizessenek meg az államnak – külön felhívásra – személyenként 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.
A további 10.000 (tízezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.
A Kúria elrendeli e végzésének a Magyar Közlönyben való közzétételét.
A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] ... (a továbbiakban: Szervező) magánszemélyként népszavazásra javasolt kérdést nyújtott be 2021. július 21. napján a Nemzeti Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: NVB), a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából.
- [2] Az NVB a 2021. augusztus 30. napján kelt, a Magyar Közlönyben 20/2021. (VIII. 31.) számon közzétett határozatával (a továbbiakban: NVB Határozat) az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvényt?” népszavazásra javasolt kérdést az Nsztv. 11. § (1) bekezdése alapján hitelesítette. Az NVB a – honlapján nyilvánosság számára is megismerhető – jegyzőkönyvében rögzítette, hogy a kérdés célja az említett törvény hatályon kívül helyezése, így az az országgyűlés hatáskörébe tartozik,

továbbá mind a jegyzőkönyvben, mind pedig az NVB Határozat [7] pontjában foglaltak szerint a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmek

- [3] A kérelmezők külön-külön eljárva bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be – jogszabálysértésre hivatkozva – az NVB Határozat ellen, kérték annak megváltoztatását és a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésének a megtagadását.
- [4] Az I. rendű és a II. rendű kérelmező a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmében az érintettség körében kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság 28/2015. (IX. 24.) AB határozata (a továbbiakban: AB határozat) alapján és a Kúria Knk.IV.38.142/2015/7. számú határozata szerint az Nsztv. 1. §-a alapján alkalmazandó, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 222. § (1) bekezdése népszavazási ügyben kiterjesztően értelmezendő. A Kúria következetes gyakorlatára utalva hangsúlyozták, hogy országos népszavazási ügyben az érintettség hiányát nem lehet megállapítani, az I. és a II. rendű kérelmező is országos népszavazáson választójoggal rendelkezik, továbbá az I. rendű kérelmezőnek ..., a II. rendű kérelmezőnek pedig kerületi lakosként közvetlen érintettsége is fennáll, figyelemmel a Fudan Hungary Egyetem tervezett helyszínére. A III. rendű kérelmező az érintettség körében a Ve. AB határozat szerinti kiterjesztő értelmezésén túl az 1/2014. (I. 21.) AB határozat, a 31/2013. (X. 28.) AB határozat, valamint az Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdése, I. cikk (4) bekezdése és VIII. cikk (3) bekezdése alapján hangsúlyozta, hogy az országos népszavazáson való részvételi jog egyes elemei nem pusztán a választók individuális joga, hanem e politikai részvételi jog alanyai lehetnek a pártok is, így érintettsége fennáll.
- [5] Az I. rendű kérelmező a felülvizsgálati kérelem jogalapjaként az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjának megsértését jelölte meg. Előadta, hogy a hivatkozott jogszabály kizárja az országos népszavazás kezdeményezését nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség tekintetében, ugyanakkor Magyarország és a Kínai Népköztársaság között megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) jött létre a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének támogatásáról, amelyet a 2018. évi CIX. törvény (a továbbiakban: Fudan tv.) hirdetett ki, elismerve a nemzetközi szerződés kötelező hatályát. A Megállapodás 1. Cikkében a felek vállalják, hogy biztosítják a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének a támogatását, a Megállapodásban foglaltak végrehajtásáért Magyarország nevében az Innovációs és Technológiai Minisztérium, a Kínai Népköztársaság részéről pedig a Fudan Egyetem felel. A Megállapodás végrehajtásának következő lépése a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Alapítványi tv.), amely a vagyonkezelői alapítvány létrehozásáról, működésének vagyonjuttatással, támogatással, adománnyal történő segítéséről szól. Az Alapítvány feladata a Fudan Egyetem magyarországi létrehozása, működtetése. Álláspontja szerint azáltal, hogy a hitelesítésre benyújtott kérdés az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezésére vonatkozik, egy érvényes és eredményes, igen többséggel záruló népszavazás következtében az Alapítványi tv.-t az Országgyűlésnek hatályon kívül kellene helyeznie, ami közvetlenül érinti a Megállapodás, mint nemzetközi szerződés végrehajtását. A Kúria Knk.VII.37.371/2017/2. számú végzésében foglaltakra utalva rámutatott arra, hogy a hivatkozott ügyben megállapítottak szerint, mivel a népszavazásra feltenni szándékozott kérdés nem csupán összefüggésben áll a nemzetközi kötelezettségvállalással, hanem annak elfogadásának és végrehajtásának útján valósulhat meg, így az Országgyűlés jogalkotói szerepének mellőzése önmagában is a vállalt kötelezettség sérelmét jelenti. Álláspontja szerint az Alapítványi tv. a megvalósítás kereteit biztosítja a Megállapodás általános céljainak és több konkrétan meghatározható együttműködési elemének, utalt a Megállapodás 3. és 7. pontjában foglaltakra (vagyonkezelő alapítvány létrehozása és számára vagyonrendelés), a 3. pont alapján az átadott ingatlanokon való infrastrukturális fejlesztésekre, továbbá az Alapítványi tv. 2. § (1) bekezdés a) pontja és 3. §-a, valamint a Megállapodás általános céljai között megjelölt „Fudan Hungary Egyetem” létrehozására, amelyről az Országgyűlés eredményes népszavazást követő három évig nem gondoskodhatna. Érvelése szerint ebből az következik, hogy a hitelesítésre benyújtott kérdés közvetlen kapcsolatban van a Megállapodással, az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezése pedig nyilvánvalóan felvetné a nemzetközi szerződés megváltoztatását, feltételeinek, végrehajtásának az újratárgyalását, de akár a felmondás lehetőségét is, ami a hivatkozott gyakorlat szerint az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjába ütköző, ezáltal népszavazásra nem bocsátható. Jogi álláspontja megerősítéseként utalt a Knk.37.178/2014/3. és Knk.37.358/2015/3. számú végzésekre is. Álláspontja szerint tehát az NVB Alaptörvény-ellenesen hitelesítette a kérdést.
- [6] A II. rendű kérelmező a felülvizsgálati kérelem alapjaként az Nsztv. 9. § (1) bekezdésének a megsértésére, azaz az – Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) AB határozata és a Kúria következetes gyakorlata alapján a választói és

a jogalkotói – egyértelműség hiányára hivatkozott. Rámutatott arra, hogy a választói egyértelműség követelményét a világos, kizárólag egyféleképpen értelmezhető, a lényegét jól érthető és átlátható kérdés elégíti ki, amelynek álláspontja szerint a hitelesített kérdés nem felel meg. E tekintetben több kúriai határozatot is nevesített, de kiemelten hivatkozott a 136/2016. (X. 15.) NVB határozat tárgyában hozott Knk.VII.37.997/2016/4. számú határozatban foglaltakra, amely szerint nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. Utalt továbbá a Knk.VII.37.997/2016/4. számú határozatban nevesített kúriai határozatokban megfogalmazott követelményekre, amelyek szerint annak vizsgálata szükséges, hogy van-e lehetősége a választópolgárnak átlátni döntésének valamennyi érdemi következményét, fel tudja-e ismerni, hogy van-e kézzel fogható eredménye a véleménynyilvánításának, továbbá arra is, hogy a választópolgártól nem várható el, hogy a népszavazásra felteni kívánt kérdés szerinti törvény hatályon kívül helyezésének minden következményét átlássa. Kifejtette, hogy a Megállapodás létrejött, a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerése a Fudan tv. elfogadásával megtörtént. Álláspontja szerint mivel a Szervező, illetve politikai tevékenységének keretét adó politikai tömörülés teljes mértékben elveti a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének megkezdését, így a választópolgár egy esetleges népszavazáson okkal gondolhatja, hogy az valójában a Fudan Egyetem magyarországi működésének a megkezdéséről szól.

- [7] A II. rendű kérelmező álláspontja szerint egy érvényes és eredményes népszavazás – a látszattal szemben – csak azt eredményezheti, hogy az Alapítványi tv.-t hatályon kívül kell helyeznie az Országgyűlésnek, majd ezt követően a Kormánynak más működési-támogatási formát kell találnia a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének megkezdéséhez, amelyre nemzetközi megállapodás kötelezi. A kérdésre adandó igen válasz mögötti választópolgári szándék és az azzal elérhető eredmény összhangja ez esetben sem áll fenn, ezáltal a kérdés megtevesztő jellegű és nem teljesíti a választói kérdéseggyértelműség követelményét.
- [8] A II. rendű kérelmező a jogalkotói egyértelműség körében rámutatott arra is, hogy a formális megfelelés egyszerűen teljesíthető az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezésével, azonban nem látható, hogy a hatályon kívül helyezett jogszabály által megváltozott életviszonyokra az Alaptörvény keretei között hogyan tud hatással lenni. Kifejtette, hogy magát a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványt már bejegyezték, a népszavazás időpontjára a vagyonátadáshoz kapcsolódó jogi eljárás is lezajlik, s a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései szerint – figyelemmel a 3:382. § (3) bekezdésére és a 3:384. § (2) bekezdésre – az alapítványi vagyonrendeléssel a közhatalom elveszíti egyedi rendelkezési jogosultságát, ezáltal pedig a jogalkotót terhelő törvényalkotás terjedelme sem egyértelmű.
- [9] A III. rendű kérelmező – az I. rendű kérelmezővel egyezően – arra hivatkozott, hogy az NVB Határozat az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjába ütközik. Álláspontja szerint a népszavazási kérdés tiltott tárgykörbe tartozik, így az nem hitelesíthető. Rámutatott arra, hogy az Alapítványi tv. 1. § (1) bekezdése, 2. § (1) bekezdés a) pontja és 7. §-a szerinti szabályozásból egyértelmű, hogy annak előzménye és alapja is egy nemzetközi szerződés, továbbá, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés ezáltal egy nemzetközi szerződés teljesítésének elemeit kérdőjelezi meg, mivel az kihatással van a Fudan tv.-nyel kihirdetett Megállapodásra, mint nemzetközi szerződésre. Hangsúlyozottan hivatkozott a Megállapodás 1., 2. és 4. Cikkében foglaltakra, amelyek alapján Magyarország nemcsak a Megállapodás, hanem – álláspontja szerint – az abból fakadó intézkedések, ezáltal a később megalkotott Alapítványi tv.-ben foglaltak teljesítésére is kötelezettséget vállalt.
- [10] A Kúria megküldte a bírósági felülvizsgálati kérelmeket a Szervezőnek, aki a részére biztosított határidőben észrevételt nem tett.
- [11] Az eljárás során a ... perbelépés iránti kérelmet nyújtott be, a kérelmezők pernyertességét kívánta érdeklésként támogatni. A kérelmet a Kúria a 6. sorszámú végzéssel elutasította.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése értelmében a hatálya alá tartozó eljárásokra a Ve. Általános részét – az Nsztv. szerinti eltérésekkel – alkalmazni kell. Az Nsztv. a jogorvoslat előterjesztésére való jogosultságra eltérő rendelkezést nem tartalmaz, ezáltal a Ve. bírósági felülvizgálatra vonatkozó rendelkezései irányadók.
- [13] A Ve. 222. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a választási bizottság másodfokú határozata, továbbá az NVB határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be.
- [14] Az I–III. rendű kérelmezők az eljárási legitimitáció körében részletes nyilatkozatot tettek. Természetes személy, valamint párt kérelmezők bírósági felülvizsgálati kérelme alapján indult eljárásban a Kúria már több végzésben akként tartotta fenn az érintettség körében kialakított korábbi joggyakorlatot, hogy azt a kérelmezők

vonatkozásában nem tette vizsgálat tárgyává. Az egységes és irányadó gyakorlatot követve a Kúria a kérelmezők e vonatkozású részletes nyilatkozatait nem vizsgálta, megállapította, hogy érintettségük fennáll és felülvizsgálati kérelmeiket érdemben vizsgálta.

- [15] Az I–III. rendű kérelmezők bírósági felülvizsgálati kérelmei – az alábbiak szerint – nem megalapozottak.

I.

- [16] Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése meghatározza azokat a tárgyköröket, amelyek nem bocsáthatók országos népszavazásra. Az I. rendű és a III. rendű kérelmező a bírósági jogorvoslati kérelmeket az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjának megsértésére alapította, amelyre figyelemmel fennálló alaptörvényellenesség okán álláspontjuk szerint meg kellett volna tagadni a kérdés hitelesítését. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontja értelmében nem lehet országos népszavazást tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről. A nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségre a II. rendű kérelmező is utalt. A Kúria a bírósági felülvizsgálati kérelmek alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjába ütközik-e a népszavazásra javasolt kérdés.
- [17] Az I. és a III. rendű kérelmező más-más aspektusból, de mindketten azon Megállapodásra vezették vissza a nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség fennállását, amelyet a Fudan tv. hirdetett ki.
- [18] Az Alaptörvény Q. cikk (3) bekezdésének rendelkezéséből („A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé) az következik, hogy a nemzetközi jog egyéb, Magyarországra kötelező szabályai – ideértve a nemzetközi szerződéseket – a jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé. Az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az Országgyűlés felhatalmazást ad a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére. Az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdése értelmében a Kormány feladat- és hatásköre kiterjed mindarra, amit az Alaptörvény vagy jogszabály kifejezetten nem utal más szerv feladat- és hatáskörébe. A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) III. Fejezete (7. és 8. §-a) szabályozza a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerését. Az Eljárási tv. 7. § (2) bekezdése értelmében a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazást a nemzetközi szerződést kihirdető törvény vagy kormányrendelet – azaz kihirdető jogszabály – tartalmazza.
- [19] A Fudan tv. által kihirdetett Megállapodás a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének támogatásáról szól. Ez – a Megállapodás 1. Cikke alapján – az oktatási tevékenység támogatásának olyan biztosítását jelenti, amelynek révén a kínai akkreditációval rendelkező Fudan Egyetem a Kínai Népköztársaságban rendelkezésre álló akkreditációja keretében adja ki a felsőoktatási fokozatot adó okleveleket a magyarországi képzéseiben résztvevő hallgatóinak. A Megállapodás nem tartalmaz kötelezettségvállalást magyar egyetem létesítésére, illetve annak alapítványi formában történő működtetésére, alapítvány létrehozására és vagyoni juttatásaira sem.
- [20] A Fudan tv. indokolása kifejezetten nevesíti, hogy a Megállapodás a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 76. § (1) bekezdés a) pontja szerinti magyarországi működés elvi támogatásáról szól. Az Nftv. hivatkozott rendelkezése értelmében az Európai Unió, illetve az Európai Gazdasági Térségen kívül székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény akkor folytathat Magyarországon oklevelet adó képzési tevékenységet, ha szerepel Magyarország Kormánya és a külföldi felsőoktatási intézmény székhelye szerinti állam kormánya által kötött – a felsőoktatási végzettségek, fokozatok egyenértékűségéről szóló – nemzetközi szerződésben. A Fudan tv. indokolása arra is rámutat, hogy az Nftv. 76. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezése négy állam összesen nyolc felsőoktatási intézményét – köztük a kínai Fudan Egyetemet is – érinti, továbbá, hogy a Fudan Egyetem és a ... Egyetem közötti együttműködés tárgyában a tárgyalások lezárultak, ezt követően készült el a Megállapodás. A Fudan tv. 1. §-ához fűzött indokolás szerint az Eljárási tv. 7. § (1) bekezdés a) pontjára és (3) bekezdésére figyelemmel, a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés ad felhatalmazást és az törvénnyel kerül kihirdetésre. A Kúria mindemellett megjegyzi, hogy a Fudan Egyetem az Oktatási Hivatal – nyilvánosan elérhető – nyilvántartása szerint Magyarországon engedéllyel működő felsőoktatási intézmény (F135664 intézményi azonosító számon), magyarországi felsőoktatási tevékenységét a Fudan tv. szerinti Megállapodás alapján folytatni tudja.
- [21] Az I. rendű kérelmező helyesen utalt a Fudan tv. szerinti Megállapodás 1. Cikkére a vállalások tekintetében és 3. Cikkére a végrehajtásért felelősök tekintetében, azonban arra már tévesen mutatott rá, hogy az elvi támogatásról szóló Megállapodás végrehajtásának következő lépése az Alapítványi tv. lenne. Az Alapítványi tv. nem a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének a Megállapodás szerinti támogatását, hanem

egy létrehozandó – magyarországi székhelyű és magyar állam által elismert – felsőoktatási intézmény működési és fenntartási modelljének kialakítását, a fenntartó Alapítvány alapításával kapcsolatos feladatokat, valamint az alapításhoz és a működéshez szükséges állami vagyon biztosításával kapcsolatos feladatokat tartalmazza. Nem kapcsolódik tehát a Fudan tv. szerinti Megállapodásban vállalt, konkrét kötelezettséget nem nevesítő, a kínai székhelyű egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének elvi támogatásához.

- [22] Az I. rendű kérelmező a nemzetközi kötelezettségvállalás körében téves következtetést levonva mutatott rá a Megállapodás 3. és 7. pontja, valamint az Alapítványi tv. 1–6. §-a és 1. melléklete szerinti együttműködési elemek összefüggésére, mint nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségre, ezáltal az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjának a kérdés hitelesítésével bekövetkező megsértésére. A bírósági felülvizsgálati kérelemben ilyen összefüggésben hivatkozott „Megállapodás” nem a Fudan tv. szerinti Megállapodás (amely 1–5. Cikkre tagolódik, a kérelemben nevesített 3. és 7. pontja nincs), ugyanakkor az I. rendű kérelmező a bírósági felülvizsgálati kérelemben más megállapodást nem konkretizált és olyan jogszabályra sem utalt, amely ilyen tárgyú kötelezettségvállalást tartalmazó – a két állam között létrejött – nemzetközi szerződést kihirdetett volna, annak kötelező hatályát elismerte volna. Az Alapítványi tv. szerinti magyar székhelyű egyetem magyar jog szerinti létrehozására irányuló, valamint ahhoz kapcsolódó vagyoni kérdéseket és működési modellt, illetve e tárgyban kötelezettségvállalást tartalmazó, kötelező hatályú nemzetközi szerződést kihirdető jogszabályról a Kúriának nincs hivatalos tudomása.
- [23] Az I. rendű kérelmező által idézett szövegrészek alapján (a Megállapodás 7. pontja szerint a Felek „külön megállapodásokat kötnek azzal a törekvéssel, hogy 2024-ben megkezdjék a Fudan Hungary Egyetem II. szakasz szerinti működését”) – a nyilvánosan elérhető megállapodásokból beazonosíthatóan – a Kúria úgy tekintette, hogy az I. rendű kérelmező által hivatkozott, a Fudan tv. szerinti Megállapodáson túli további megállapodás a „Stratégiai Együttműködési Megállapodás Magyarország Kormánya és a Fudan Egyetem között” (2021. április 27.), amelynek előzménye – az abban foglaltak szerint – egy 2021. februárban kötött együttműködési szándéknyilatkozat, nem pedig a Fudan tv. szerinti Megállapodás.
- [24] A nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség tárgykörének vizsgálata során megállapítható, hogy Magyarország Kormánya és a Kínai Népköztársaság között a Fudan Egyetem részvételével alapítandó magyar egyetem létrehozásának előkészítéséről szóló együttműködési megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról szóló 64/2020. (VIII. 14.) ME határozat az Eljárási tv. 5. § (1) bekezdés szerinti felhatalmazást megadta. A Magyarország Kormánya és a Kínai Népköztársaság között a Fudan Egyetem részvételével alapítandó magyar egyetem létrehozásának előkészítéséről szóló együttműködési megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról szóló 1549/2020. (VIII. 17.) Korm. határozatban a Kormány egyetértett a Magyarország Kormánya és a Kínai Népköztársaság között a Fudan Egyetem részvételével alapítandó magyar egyetem létrehozásának előkészítéséről szóló együttműködési megállapodás bemutatott szövegével; felhatalmazta az innovációért és technológiáért felelős minisztert vagy az általa kijelölt személyt a megállapodás bemutatott szövegének – jóváhagyás fenntartásával történő – végleges megállapítására; felhívta a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a megállapodás szövege végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki; jóváhagyta a megállapodás kihirdetéséről szóló kormányrendelet tervezetét, és elrendelte a megállapodás szövegének végleges megállapítását követően annak a Magyar Közlönyben történő kihirdetését. Az 1549/2020. (VIII. 17.) Korm. határozat alapjául szolgáló megállapodás a Kúria előtt nem ismert, kihirdető jogszabályban még nem jelent meg. Ilyen előzmények után a stratégiai együttműködési megállapodás megkötéséről a Fudan Egyetemmel tárgyú 1186/2021. (IV. 21.) Korm. határozattal a Kormány felhívta a Budapest Diákváros megvalósításáért, valamint a Fudan Egyetem részvételével alapítandó magyarországi felsőoktatási intézmény működési környezete kialakításáért felelős kormánybiztost, hogy – szükség szerint az általa kijelölt személy útján – gondoskodjon a Magyarország Kormánya és a Fudan Egyetem [székhelye: ..., elérhetősége: ... Egyetem (...)] között kötendő stratégiai megállapodás Kormány nevében történő aláírásáról. A stratégia együttműködési megállapodás aláírása megtörtént, azt a Kormány a honlapján kínai, angol és magyar nyelven nyilvánosságra hozta (<https://kormany.hu/dokumentumtar/strategiai-egyuttmukodesi-megallapodas-alairasa-a-fudan-egyetemmel>). Ennek 3. és 7. pontja foglal magában az I. rendű kérelmező által hivatkozott tárgyköröket.
- [25] A Kúria rámutat arra, hogy a stratégiai együttműködési megállapodás Magyarország Kormánya, a Fudan Egyetem és a ... Korlátolt Felelősségű Társaság között jött létre, még nem tekinthető az Eljárási tv. szerinti, vagy a szerződések jogáról szóló, Bécsben az 1969. évi május hó 23. napján kelt szerződés kihirdetéséről szóló 1987. évi 12. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: bécsi egyezmény) szerinti, államok között létrejött nemzetközi szerződésnek, amelyet az Eljárási tv.-ben meghatározott jogszabály kihirdetett. Az Eljárási tv. 2. § a) pontja a más állammal vagy a nemzetközi jog szerződéskötési képességgel bíró egyéb alanyával kötött, Magyarország számára nemzetközi

- jogi jogokat és kötelezettségeket létesítő, módosító vagy megszüntető, a nemzetközi jog által szabályozott írásbeli megállapodást tekinti nemzetközi szerződésnek, míg a bécsi egyezmény – annak 1. cikke értelmében – az államok közötti szerződéseknek tekinti nemzetközi szerződésnek (megjegyzendő, hogy a 3. cikk szerint a bécsi egyezmény hatálya alá nem tartozó megállapodások jogi erejét nem érinti, hogy azokra nem terjed ki bécsi egyezmény). A Kúria hangsúlyozza, hogy a szerződéskötéssel összefüggő tárgyalások és belső jogi cselekmények nemzetközi szerződés létrehozásához vezethetnek, azonban nem a szerződéskötési folyamat közbeni stádiumaiban keletkező megállapodásból, hanem az Eljárási tv. szerinti jogszabállyal kihirdetett nemzetközi szerződésből eredhet olyan kötelezettség, amelyre nézve az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontja szerinti tilalom fennállását vizsgálni kell.
- [26] A népszavazásra javasolt kérdés – az I. rendű kérelmező hivatkozása ellenére – nem áll közvetlen kapcsolatban a Fudan tv. szerinti Megállapodással, továbbá nincs olyan, az Alapítványi tv. szabályozási tárgyát érintő kötelezettségvállalást tartalmazó nemzetközi szerződés – illet az I. rendű kérelmező sem nevesített –, amelyet az Alaptörvény és az Eljárási tv. szerint megkövetelt jogszabály (törvény vagy kormányrendelet) kihirdetett volna, ezáltal a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítése nem ütközik az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjába.
- [27] Az I. rendű kérelmező által a Kúria Knk.VII.37.371/2017/2. számú végzésére alapított hivatkozás sem tette megalapozottá a bírósági felülvizsgálati kérelmet, ugyanis a hivatkozott ügyben a jogalkotó által törvénnyel kihirdetett nemzetközi egyezmény tartalmazott olyan konkrét kötelezettséget, amelyet a népszavazásra feltenni javasolt kérdés érintett, ezáltal ott a nemzetközi kötelezettségvállalással való összefüggés, így az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontja szerinti tilalom fennállt. Ugyanígy az I. rendű kérelmező által hivatkozott, a Kúria Knk.37.178/2014/3. számú és Knk.37.358/2015/3. számú végzései alapját képező, népszavazásra feltenni javasolt kérdések is összefüggésben álltak törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel. A hivatkozott végzések tényállása és jelen ügy tényállása között tehát alapvető különbség van a kötelező hatályú nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség népszavazásra feltenni javasolt kérdés általi érintettsége körében. Tekintettel arra, hogy az Alapítványi tv. nem a Fudan tv. szerinti Megállapodás megvalósítási kereteit biztosítja, azzal közvetlen összefüggés – a fentebb részletezettek szerint – nem áll fenn, a Szervező által feltenni javasolt kérdés nem érint jogszabállyal kihirdetett nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettséget, az Alapítványi tv.-nek egy esetleges érvényes és eredményes igen többséggel záródó népszavazás folytán bekövetkező hatályon kívül helyezése – az I. rendű kérelmező hivatkozása ellenére – nem vetné fel a Fudan tv. szerinti Megállapodás, mint kötelező hatályú nemzetközi szerződés megváltoztatását vagy felmondását.
- [28] A III. rendű kérelmező az Alapítványi tv. rendelkezéseiből tévesen jutott arra a következtetésre, hogy annak előzménye a Fudan tv.-nyel kihirdetett Megállapodás, mint nemzetközi szerződés, így alaptalanul hivatkozott arra, hogy az NVB Határozat sérti az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjában foglalt rendelkezést. A III. rendű kérelmező érvelését a Fudan tv. indokolása és a Fudan tv. szerinti Megállapodás tartalma egyaránt cáfolja. A Megállapodás 1., 2. és 4. Cikke értelmezését a Fudan tv. Általános indokolása konkrétan megadja (a Megállapodás az Nftv. szerinti magyarországi működés elvi támogatása), s éppen a III. rendű kérelmező által részlegesen idézett 2. Cikknek az idézésből kimaradt szövegrésze tartalmazza, hogy a kínai székhelyű egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységéről szól a Megállapodás. Ezzel szemben az Alapítványi tv. egy létrehozandó magyar felsőoktatási intézménnyel kapcsolatban tartalmaz rendelkezéseket. Az Alapítványi tv. III. rendű kérelmező által nevesített §-ai, de további rendelkezései sem utalnak nemzetközi szerződésre, a Fudan tv. szerinti Megállapodás pedig nem tartalmaz olyan kötelezettségvállalást, amelynek végrehajtását az Alapítványi tv. szolgálná.
- [29] Érintőlegesen a II. rendű kérelmező is utalt nemzetközi megállapodásból fakadó kötelezettségre, azonban a fentebb részletezettek szerint az sem foghatott helyt.

II.

- [30] A Kúria ezt követően a II. rendű kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelme alapján a népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségét vizsgálta.
- [31] Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése értelmében a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség), továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). A II. rendű kérelmező helytállóan mutatott rá, hogy a választópolgári és a jogalkotói egyértelműséget – az 51/2001. (XI. 29.) AB határozatra figyelemmel és a Kúria következetes gyakorlata szerint – egyaránt mérlegelni kell (pl. Knk.VII.37.997/2016/4.).

- [32] A Kúria kiemeli, hogy a II. rendű kérelmező által hivatkozott 51/2001. (XI. 29.) AB határozat a kérdés egyértelműsége vizsgálatának alapvető szempontjai körében rögzítette többek között, hogy „az egyértelműség követelményének vizsgálata ... azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdés egyértelműen megválaszolható-e, azaz eldöntendő kérdés esetében arra „igen-nel” vagy „nem”-mel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az is szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen.” Az Alkotmánybíróság emellett azonban arra is rámutatott, hogy az egyértelműség „[...] nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor az egyes jogágak kifejezőképességét, a jogszabályokban meglévő fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek terminus technicusait vegyék alapul. Nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe a népszavazásra szánt kérdés célszerűségi vizsgálata sem.” (IV.3. pont). A Kúria a II. rendű kérelmező által vitatott kérdés egyértelműség vizsgálata során e szempontokat figyelembe vette.
- [33] A Kúria gyakorlata alapján a népszavazáshoz való jog megfelelő érvényesülése megköveteli, hogy a választópolgárok egyértelműen és világosan nyilváníthassanak véleményt a népszavazásra javasolt kérdés tárgyában, azaz a kérdésnek kizárólag egyféleképpen értelmezhetőnek, világosnak, a magyar nyelv nyelvtani szabályainak megfelelőnek kell lennie. A választópolgári egyértelműség követelményéből következik az is, hogy a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, érdemét és jelentőségét azért, hogy tudatosan, átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogukat gyakorolni. A népszavazáshoz való jog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége, ami egyben a tudatos döntés előfeltétele is.
- [34] A II. rendű kérelmező helyesen mutatott rá, hogy a Knk.VII.37.997/2016/4. számú határozatban foglaltak szerint nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. Ugyanakkor a Kúria kiemeli, hogy a II. rendű kérelmező által hivatkozott Knk.VII.37.997/2016/4. számú határozat és az abban nevesített további kúriai határozat (Knk.IV.37.257/2016/7.) törvény hatályon kívül helyezése iránt megfogalmazott népszavazásra javasolt kérdések elemzése során – bizonyos eltérésekre figyelemmel – eltérő eredményre jutott a kérdés egyértelműsége tekintetében. Az elemzés körében kifejtette, hogy egyrészt annak vizsgálata szükséges, hogy van-e lehetősége a választópolgárnak átlátni döntésének valamennyi érdemi következményét, fel tudja-e ismerni, hogy van-e kézzel fogható eredménye a véleménynyilvánításának, másrészt rámutatott arra, hogy a választópolgártól nem várható el, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés szerinti törvény hatályon kívül helyezésének minden következményét átlássa. A Kúria már több végzésében (Knk.IV.37.222/2016/9., Knk.IV.40.645/2021/19.) kiemelte, hogy a kérdéseggyértelműség körében az Alaptörvény és az Nsztv. szerint kettős követelmény érvényesül, egyrészt a kérdésnek jogilag értelmezhető és pontos fogalmakat kell használnia, másrészt a választópolgárok számára is érthetőnek, egyértelműnek kell lennie, amely követelmények egyensúlyának megteremtése összetett feladat.
- [35] A Kúria értékelése szerint a II. rendű kérelmező által hivatkozott Knk.VII.37.997/2016/4. számú határozat alapját képező népszavazásra javasolt kérdés, valamint a jelen eljárás tárgyát képező NVB Határozattal hitelesített népszavazásra javasolt kérdés megfogalmazása annyiban mutat hasonlóságot, hogy mindkét esetben az adott törvény hatályon kívül helyezésére vonatkozik és az adott törvény teljes megnevezését tartalmazza, ez azonban nem alapozza meg a két ügy párhuzamba állítását és azonos értékelését. A két ügy tárgyát képező kérdés tartalmát összevetve, a hatályon kívül helyezendő törvények teljes megnevezésében – megfogalmazásukat tekintve – alapvető eltérés, hogy míg a Knk.VII.37.997/2016/4. számú ügyben a hatályon kívül helyezendő törvény megnevezése („a XXXIII. nyári olimpiai és XVII. nyári paralimpiai játékok pályázatáról és rendezéséről”) magában foglalta azt a kifejezést, amelynek összetéveszthetőségére hivatkoztak (megrendezze-e Budapest az Olimpiát), ezzel szemben a jelen eljárásban vizsgált, népszavazásra feltenni javasolt kérdéssel érintett Alapítványi tv. elnevezése nem tartalmazza a „Fudan Egyetem magyarországi működésének a megkezdését”. A Kúria hangsúlyozza, hogy az egyértelműség vizsgálatánál magából a kérdésből kell kiindulni, amely az Alapítványi tv. teljes megnevezésének pontos feltüntetésével kellően behatárolja, hogy a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló törvény hatályon kívül helyezésére vonatkozik. Emellett arra kell tekintettel lenni, hogy az átlagosan tájékozott állampolgár számára világos-e a kérdés, az kétséget nem hagyó tartalommal bír-e a szavak általánosan elfogadott, köznapis jelentése alapján. Az elmúlt évtizedekben a választópolgárok kellően széles körében elterjedt, hogy a köznevelési és felsőoktatási tevékenység (az óvodától az egyetemig) nem kizárólag állami fenntartású intézményben folyik, vannak pl. egyházi vagy alapítványi fenntartású intézmények is, de maga az alapítvány nem azonos az adott köznevelési/felsőoktatási intézménnyel. Az Alapítványi tv. címéből és rendelkezéseiből is egyértelműen kitűnik, hogy nem a felsőoktatási intézményre, hanem az alapítványra vonatkozó szabályokat tartalmazza. Az általános tájékozottsággal rendelkező választópolgárok körében az is ismert, hogy a 2020. évben megkezdődött a magyar felsőoktatási

intézményrendszer működési és fenntartói modellváltása, amelynek eredményeként a nemzeti felsőoktatási intézmények jellemzően közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok fenntartásában működnek. Ezáltal az Alapítványi tv. tárgyában feltett kérdés egy olyan közérdekű alapítványra vonatkozik, amelynek célja az Alapítványi tv. címében megnevezett Fudan Hungary Egyetem létrehozása és működtetése.

- [36] A III. rendű kérelmező azon hivatkozása, hogy a választópolgár egy esetleges népszavazáson okkal gondolhatja, hogy az valójában a Fudan Egyetem magyarországi működésének a megkezdéséről szól, több okból sem foghatott helyt. A Fudan Egyetem a magyarországi működését már megkezdte, az Nftv. rendelkezése, a Fudan tv. szerinti Megállapodás és az Oktatási Hivatal általi nyilvántartásba vétel alapján. A Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenysége és az Alapítványi tv. között nincs olyan összefüggés, amely a már megkezdett tevékenységre közvetlen kihatással lenne, az Alapítványi tv. a Fudan Egyetem tevékenységére, annak magyarországi működésére vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz. A kérdés egyértelműségére – a II. rendű kérelmező álláspontjával szemben – az nem hat ki, hogy a Szervező politikai tevékenységének keretét adó politikai tömörülés milyen álláspontot képvisel, mivel az egyértelműséget magából a kérdésből kell megállapítani, nem pedig azzal összekapcsolni, de a kérdésen túli körülményekből.
- [37] A Kúria a II. rendű kérelmező azon hivatkozásai tekintetében, amelyekben a Knk.IV.37.132/2016/4. és a Knk.IV.37.133/2016/4. számú határozatok kapcsán utalt arra, hogy sérti a kérdéseggyértelműség követelményét, ha a választópolgárnak a kérdés alapján nincs lehetősége átlátni döntésének valamennyi érdemi következményét, vagy felismerni, hogy nincs kézzel fogható eredménye a véleménynyilvánításának, továbbá a 24/2012. (V. 11.) AB határozat, a Knk.IV.37.484/2013/2. és a Knk.IV.37.485/2013/2. számú határozatok alapján kifejtette, hogy nem várható el, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdésben szereplő törvény hatályon kívül helyezésének minden következményét átlássák, kiemeli, hogy a népszavazásra javasolt kérdés törvény hatályon kívül helyezésére vonatkozik, így szükségszerű, hogy jogi fogalmakat (alapítvány, vagyonyjuttatás) is tartalmaz, miként az is, hogy annak minden következményét a választópolgár nem képes átlátni. A II. rendű kérelmező által hivatkozott Knk.IV.37.132/2016/4. és a Knk.IV.37.133/2016/4. számú határozatok tényállásának nem egy teljes jogszabályra, hanem egy konkrét jogszabályi rendelkezésre vonatkozó kérdés képezte az elemét, amely tekintetében a Kúria olyan jártasság igényét fogalmazta meg, amely a választópolgártól nem feltétlenül várható el. A Knk.IV.37.484/2013/2. és a Knk.IV.37.485/2013/2. számú határozatban rögzítettek szerint „Az Alkotmánybíróság által folytatott gyakorlat értelmében az állampolgároktól általánosságban is, valamint a népszavazásra feltett kérdés tekintetében különösen elvárható, hogy a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, és ennek megfelelően adják le szavazatukat [24/2012. (V. 11.) AB határozat, ABK 2012. 2. szám 103.]. A Kúria a dohánytermék, illetve a dohánybolt fogalmának kifogásban hivatkozott esetleges – hétköznapi – értelmezését nem ítélte olyan oknak, mint amely e fentiekben hivatkozott alkotmánybíróági testületi megállapítást felülírna.” A Kúria kialakult gyakorlata szerint (pl. Knk.IV.37.425/2017/3. és Knk.IV.37.426/2017/3. számú végzés) a jogszabályban foglalt terminus technicusok használata sem teszi önmagában egyértelművé a kérdést. Amennyiben a feltett kérdés tartalmának megértése elmélyült szakmai ismereteket igényel, ezáltal a használt fogalmak valódi jelentéstartalma az ezzel nem rendelkező választópolgár számára nem világos, nem pontosan értelmezhető, a kérdés akkor sem elégíti ki a kérdéseggyértelműség követelményét, ha egyébként a jogi fogalmak használata szabatos.
- [38] A Kúria rámutat arra, hogy a jogi fogalmak átlagos választópolgár általi érthetősége attól függően is eltérő jártasságot követel, hogy az adott jogi fogalom a teljes jogszabályra vagy egy konkrét jogszabályi rendelkezésre vonatkozó kérdésben jelenik meg. Ez utóbbi esetkörben ugyanis a kérdés értelmezése jobban igényelheti a jogszabályi rendelkezések összefüggéseinek az átlátását. Az NVB Határozat alapját képező kérdés az Alapítványi tv. teljes megjelölését magában foglalja, ezáltal a címében megjelenő jogi fogalmak (alapítvány, vagyonyjuttatás) az Alapítványi tv. részletes szabályai és azok összefüggésének vizsgálata nélkül is egyértelműek abban a tekintetben, hogy a kérdés az Alapítványi tv. címében nevesített Alapítványról és a részére történő vagyonyjuttatásról szól. Az Alapítvány ettől pontosabb fogalommal nem írható körül, a jogi személy e formáját maga a Ptk. így nevezi, az alapítványra vonatkozó általános szabályok a Ptk.-ból mindenki számára megismerhetőek. Abból, hogy az Alapítvány jelen esetben egy közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány, még nem következik az, hogy a kérdés egyértelműsége megállapításához feltétel legyen az alapítványok fajtáinak, működésük részletes szabályainak átlagos tájékozottságú választópolgár általi ismerete. Elegendő az adott jogintézményre – jelen esetben az alapítványra – vonatkozó általános ismeret. A kérdésben megjelenő másik fogalom a vagyonyjuttatás pedig nem kizárólag jogi terminus technicus, hétköznapi, nyelvtani jelentése a kifejezés lényegi tartalmát egyértelműen tükrözi. Az Alapítvány neve pedig a létrehozandó és alapítványi fenntartásban működtetendő intézményt foglalja magában, jogi szakkifejezést nem tartalmaz. Ebből következően az Alapítványi tv.

teljes megnevezésének figyelmes olvasásával nyelvtani értelmezés útján is egyértelmű, hogy magáról az alapítványról és a részére történő vagyonszármazásról szól a kérdésben nevesített jogszabály.

- [39] A Kúria a Knk.IV.40.645/2021/19. számú végzés elvi tartalmára – miszerint „A népszavazásra javasolt kérdés vizsgálata során figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyértelműség követelményének következetes érvényesítése nem vezethet oda, hogy valamely tárgykört a teljesíthetetlen követelmények megfogalmazása által az NVB vagy a Kúria ténylegesen kizárjon a népszavazásra feltehető kérdések köréből” – tekintettel végezte az egyértelműség körében hivatkozott érvek vizsgálatát.
- [40] A népszavazásra javasolt kérdés az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezésére vonatkozik, így a II. rendű kérelmező helyesen mutatott rá, hogy egy érvényes és eredményes népszavazás az Alapítványi tv. Országgyűlés általi hatályon kívül helyezését eredményezné. A népszavazásra javasolt kérdés és az Alapítványi tv. sem vonatkozik a Fudan Egyetem magyarországi működésére, a kínai székhelyű Fudan Egyetem (amely nevében nem azonos a létrehozni szándékozott Fudan Hungary Egyetemmel) az Alapítványi tv. címében és rendelkezéseiben sem jelenik meg, a kérdésből ezáltal nem következik, hogy a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének megkezdéséről kellene szavazni, így az erre vonatkozó II. rendű kérelmezői érvelések nem támasztják alá a választópolgári szándék és az elérhető eredmény összhangjának hiányát.
- [41] A II. rendű kérelmező által előadott érvelés, miszerint az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezése egyszerűen teljesíthető, azonban ezt pusztán formális megfelelésnek tartja, nem eredményezi a jogalkotói egyértelműség hiányát. A népszavazásra feltenni javasolt kérdés nyelvtani megfogalmazása szerint egyértelműen az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezésére vonatkozik, magában foglalja annak teljes megjelölését, amely alapján nyilvánvaló, hogy nem a Fudan Egyetem magyarországi működésének megkezdéséről, hanem a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról és az alapítványi vagyonszármazásról szól, továbbá az is nyilvánvaló, hogy az alapítványra, mint jogi személyre vonatkozó alapvető rendelkezéseket tartalmazó Ptk.-ra a kérdés nem terjed ki. Egy törvény hatályon kívül helyezésére irányuló kérdésnek ez a lehető legegyszerűbb megfogalmazása, a jogalkotó számára világos, hogy milyen jogalkotói kötelezettsége áll fenn. A II. rendű kérelmező által hivatkozott azon körülmény, hogy az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezése valójában – az alapítványra vonatkozó polgári jogi szabályokra figyelemmel – eredménynek tekinthető-e, célszerűségi kérdés, amelyet a Kúriának – a II. rendű kérelmező által hivatkozott 51/2001. (XI. 29.) AB határozat fentebb idézett pontjából következően – vizsgálnia nem kell.
- [42] A Kúria megítélése szerint az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezésére irányuló kérdés nyelvtani szempontból a lehető legegyszerűbb kérdőmondat formájában van megfogalmazva, arra a választópolgár által tudatosan és megfontoltan, egyértelműen igen vagy nem válasz adható, a jogszabály megnevezéséből, ezáltal a kérdésből kitűnik, hogy az alapítványra és nem közvetlenül a felsőoktatási intézményre vonatkozik, az alapítványra és a részére történő vagyonszármazásról terjed ki. A megjelenő jogi fogalmak az átlagos tájékozottsággal bíró választópolgár számára érthetőek. Az Alapítványi tv. tárgykörét tekintve ettől általánosabb fogalmak használatára a kérdés megfogalmazása során nem kerülhetett sor, a jogszabály címében feltüntetett jogi kifejezések nem bírnak túlzott specialitással, az alapítvány és a vagyonszármazás fogalmak lényegi tartalma a választópolgárok széles körében ismert, illetve bárki számára megismerhető, az alapítvány célja pedig az Alapítványi tv.-ből megismerhető, így az NVB Határozata az Nsztv. 9. § (1) bekezdését sem sérti.
- [43] A Kúria a fentiekre figyelemmel az NVB Határozatot – az Nsztv. 30. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [44] Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontja szerinti tilalom megsértését nem a nemzetközi szerződés létrehozásához vezető szerződéskötési folyamatban keletkező megállapodásra, hanem törvénnyel vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségre vonatkozóan kell vizsgálni.
- [45] A népszavazásra javasolt kérdés bírósági felülvizsgálata során a Kúriának akkor is magából a kérdésből kell kiindulni, ha a kérelmezők egyes megállapodásokat és egyes felsőoktatási intézményeket a kérelmükben annak ellenére azonosként kezelnek, hogy tényszerűen különböző megállapodásokról és különböző felsőoktatási intézményekről van szó.

Záró rész

- [46] Az Nsztv. 30. § (3) bekezdése alapján a Kúria a határozatát a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzéteszi.
- [47] A Kúria az I. rendű és a II. rendű kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerinti, személyenként 10.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte. A III. rendű kérelmező az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontjára és (2) bekezdésére figyelemmel teljes személyes illetékmentes, ezért 10.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.
- [48] A Kúria végzése elleni ellen a jogorvoslatot az Nsztv. 30. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Budapest, 2021. december 8.

dr. Hajnal Péter s.k. a tanács elnöke, dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. előadó bíró, dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró

A Kúria Knk.I.40.793/2021/9. számú végzése

Az ügy száma:	Knk.I.40.793/2021/9.
A tanács tagjai:	dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke, dr. Heinemann Csilla előadó bíró, dr. Hajnal Péter bíró
Az I. rendű kérelmező: (.....)
Az I. rendű kérelmező képviselője:	Bajcsay Ügyvédi Iroda (..., eljár: dr. Bajcsay Gergely ügyvéd)
A II. rendű kérelmező: (.....)
A II. rendű kérelmező képviselője:	Bajcsay Ügyvédi Iroda (..., eljár: dr. Bajcsay Gergely ügyvéd)
A III. rendű kérelmező:	... (...)
A III. rendű kérelmező képviselője:	Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (... eljár: dr. Kovátsits László ügyvéd)
A kérelmezett: ...	Nemzeti Választási Bizottság (...)
Az eljárás tárgya:	a Nemzeti Választási Bizottság 24/2021. határozatának bírósági felülvizsgálata

Rendelkező rész

I.

A Kúria az III. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

II.

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 24/2021. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű és a II. rendű kérelmezőt, hogy fizessenek meg az államnak – külön felhívásra – személyenként 10.000.- (tízezer) forint eljárási illetéket.

A további 10.000.- (tízezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

A Kúria elrendeli e végzésének közzétételét a Magyar Közlönyben.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] ... magánszemély (a továbbiakban: Szervező) 2021. július 21. napján népszavazásra javasolt kérdést nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: NVB). Az NVB 2021. augusztus 30. napján kelt, a Magyar Közlönyben 24/2021. (VIII. 31.) számon közzétett határozatával az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap legyen?” népszavazásra javasolt kérdést a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 11. § (1) bekezdése alapján hitelesítette. A határozat az indokolásában rámutatott, hogy az NVB a kérdést akkor hitelesítheti, ha az az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. Az NVB megállapította, hogy a kérdés e követelményeknek megfelel.
- [2] Az NVB a honlapján a nyilvánosság számára is megismerhető, az e napirendi pontot tárgyaló ülésről készült jegyzőkönyvében rögzítette, hogy a kérdés célja a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) – az álláskeresési járadék folyósításának maximális tartamát meghatározó – 27. § (3) bekezdésének módosítása, így az az országgyűlés hatáskörébe tartozik. Az NVB jogelődje, az OVB, valamint a benyújtott kifogásokat elbírálvá az Alkotmánybíróság a korábban szinte azonos tárgykörben benyújtott országos népszavazási kezdeményezéseket hitelesíthetőnek találta. Az érintett OVB határozatok, illetve alkotmánybírósági határozatok időpontjában hatályos jogszabályi környezet releváns szabályai érdemi különbséget nem mutatnak. A Szervező által benyújtott kérdés tehát nem ütközik tiltott tárgykörbe, illetve megfelel az egyértelműség követelményének is. Ily módon a testület a meghozott döntésével elvetette a kérdéssel kapcsolatban a költségvetés érintettségét állító felvetést is.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmek

- [3] A kérelmezők – külön-külön eljárva – felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be jogszabálysértésre hivatkozva az NVB Határozat ellen a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésének megtagadása érdekében.
- [4] A III. rendű kérelmező az érintettségét a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény (a továbbiakban: Gktv.) 3. § (2) bekezdésére, 3. § (3) bekezdésére, továbbá a 6. § (1) bekezdésére alapozta. Azzal érvelt, hogy olyan köztestület, amely működésével előmozdítja a gazdaság fejlődését és szerveződését, a piaci magatartás tisztességét, a gazdasági tevékenységet folytatók általános együttes érdekeinek érvényesülését, továbbá a kereskedelmi, ipari és kézműipari tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetekkel kapcsolatos kamarai közfeladatokat lát el. Erre figyelemmel a ..., mint a Gktv. 6. § (1) bekezdése alapján országos gazdasági kamaraként megalakítandó köztestület olyan jogi személy, amely jelen népszavazási kérdés kapcsán érintett. Az álláskeresési járadék folyósítása leghosszabb időtartamának 90 nappól 270 napra emelése a gazdaság fejlődését és szerveződését, továbbá a gazdasági tevékenységet folytatók általános, együttes érdekeinek érvényesülését negatívan érintené, várhatóan kitolná az ismételt munkába állás kezdő időpontját, nehezítve a munkaerő pótlását egyes szektorokban, továbbá az államháztartásra is negatívan hatna.
- [5] Az ügy érdemében kifejtett álláspontja szerint pedig a feltett kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja szerinti tiltott tárgykörbe tartozik, így nem hitelesíthető, mivel közvetlenül érinti a központi költségvetést. Hangsúlyozta, hogy a népszavazásra feltett kérdés az Ft. 27. § (3) bekezdésében az álláskeresési járadék folyósítása időtartamának 90 nappól 270 napra történő emelésével – egyszerű becslés alapján – akár 200 milliárd forint többlet terhet is jelenthet a költségvetés számára. Azt nem vitatta, hogy a népszavazási kérdés közvetlenül nem a költségvetési törvényre vonatkozik, azonban az Alkotmánybíróság 33/2007. (VI. 6.) és 40/2012. (XII. 6.) AB határozatában kifejtett gyakorlatára hivatkozással arra mutatott rá, hogy a tiltott tárgykörbe ütközés nemcsak akkor valósul meg, ha a módosítás a hatályos költségvetési törvényre vonatkozik, hanem akkor is ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzák meg jövőbeni költségvetési törvényben szereplő egyes

kiadásokat. A kérelmező ugyanakkor számos bizonytalansági, illetve a hatásokat tompító tényezőt is megjelölt, utalt az előirányzat felülről nyitott jellegére, majd mindezt összefoglalva az NVB Határozat megváltoztatását kérte, mert nézete szerint a kérdésből a hatályos költségvetési törvény módosítása következik.

- [6] Az I. és a II. rendű kérelmezők érintettségük tekintetében egyfelől magyar állampolgárként az országos népszavazáson történő részvételi jogokra, másfelől arra hivatkoztak, hogy számukra, mint álláskeresési járadékra jogosultak hátrányára, a népszavazásra feltett kérdés eredményessége esetén, annak költségvetésre történő kihatása miatt, az álláskeresési járadék részleges vagy teljes elvesztésének lehetősége is fennállhat.
- [7] Érdemben I. rendű kérelmező az NVB Határozat megváltoztatása céljából azzal érvelt, hogy a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontjába ütközik, miután az álláskeresési járadék 270 napra történő felemelése a költségvetési fedezet növelését is szükségessé teszi, ezáltal a költségvetést közvetlenül érinti. E körben hivatkozott az Alkotmánybíróság, ennek nyomán a Kúria döntéseiben kifejtett azon álláspontra, hogy a népszavazási kérdést nem lehet hitelesíteni, ha közvetlen és érdemi kapcsolódás van a népszavazás és a költségvetés között. Ez pedig három esetben állhat fenn, ha
- a) a kérdés kifejezetten a költségvetési törvény módosítását célozza,
 - b) a kérdésből okszerűen következik a költségvetési törvény módosítása,
 - c) az érvényes és eredményes népszavazás jövőbeli költségvetési kiadást konkrétan határoz meg.

Hangsúlyozta, hogy a szabályozásban fennálló jogi feltételek változatlansága mellett egyértelmű, hogy a jogosultsági időszak meghosszabbítása arányosan eredményezi a szükséges költségvetési fedezet növelését is. Bár a felülről nyitott előirányzat lehetővé tenné kormányzati hatáskörben az előirányzat módosítását, azonban elfogadás alatt álló költségvetés esetén a valóság elve alapján kötelezett az Országgyűlés arra, hogy a népszavazás eredményét az aktuálisan tárgyalt költségvetési törvényen is átvezesse, azaz a kiemelt előirányzatot a jogosultsági idő növekedésének arányában növelje. Megítélése szerint az elfogadás alatt lévő költségvetés tekintetében nem alkalmazható a Kúria gyakorlatában korábban kialakult szűkítő értelmezés, mely szerint nem akadály a népszavazási kérdés hitelesítésének, ha „a jövőbeli költségvetési törvény tervezetének, majd pedig javaslatának összeállításánál az esetleges módosítások átvezetése szükséges lehet, de a módosítások irányát, konkrét összecszerúságát az Országgyűlés szuverén módon döntheti el”. Jelen esetben ugyanis a Kúria ugyanezen döntésében szereplő azon klauzula érvényesül, mely szerint „a népszavazás akkor tiltott, ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgár pontosan határozza meg a jövőbeli költségvetési törvény valamely kiadását”. (Kvk.IV.37.467/2015/2.) Jelen esetben pedig a folyósítási időtartam és a költségvetési fedezet egyenes arányossága miatt a kiadási szükséglet változása pontosan kiszámítható. Az, hogy a két időszak egybeesik, azaz a népszavazás alapján elfogadott új jogszabály és a költségvetési törvény megtárgyalása párhuzamosan történik, több, mint valószínű, hiszen a jogalkotási kötelezettség teljesítésére az Nsztv. alapján 180 nap áll rendelkezésre, és a költségvetési törvény javaslata is a december 31-i elfogadási határidő előtt több hónappal kerül az Országgyűlés elé.

Álláspontja szerint az álláskeresési járadék feltételrendszerének költségvetési egyensúlyt megőrző átalakítása túlmutat a kérdésből következő jogalkotási kötelezettség kiszámíthatóságán és közérthetőségén. A jogalkotó szabadsága a kérdésben foglalt kötelezés végrehajtására csak az Alaptörvény és a választópolgári egyértelműség követelményrendszerén belül érvényesíthető, azonban az Nsztv. 9. §-ában foglalt kérdésegységesség megtartása csak a kérdés jogalkotó általi szűk értelmezése esetén érvényesülhet, így pedig a kérdés alapján szükségszerű a központi költségvetés átalakítása is.

- [8] A II. rendű kérelmező a népszavazásra feltett kérdést azon az alapon támadta, hogy az nem felel meg az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Hangsúlyozta, hogy a Kúria következetes gyakorlata alapján a választói egyértelműség követelményéből eredően a kérdéssel szemben az a követelmény, hogy a választópolgárok azt jól értsék, a kérdés lényegét, érdemét és jelentőségét lássák át azért, hogy tudatosan, átgondoltan tudják a leadott szavazataikkal az Országgyűlés jogalkotói munkáját meghatározni (Knk.IV.37.487/2015.). A Kúria Knk.IV.37.132/2016/4. és a Knk.IV.37.133/2016/4. számú döntéseiben kifejtette, hogy bizonyosan sérül a kérdésegységesség követelménye, ha a választópolgárnak a feltett kérdés alapján nincs lehetősége átlátni döntésének valamennyi érdemi következményét, melybe beletartozik az is, hogy azt sem tudja felismerni, hogy nincs kézzelfogható eredménye a véleménynyilvánításának. Márpedig a feltett kérdés esetén ez az eset állna fenn, hiszen, ha az érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés az Ft. 27. § (3) bekezdését módosítja az esetben a 270 nap ellátási idő csak akkor használható ki, ha a kérelmező 2700 nap, közel 7 és fél év jogosultsági idővel rendelkezik.
- [9] Ezzel szemben a választópolgárok okkal feltételezhetik azt, hogy érvényes és eredményes népszavazás esetén igen szavazatukkal azt támogatják és érhetik el, hogy minden álláskereső számára 270 napra fog meghosszabbodni

az ellátás időtartama, de nem látják át azzal összefüggésben az ilyen hosszúságú támogatási időt megalapozó jogosultsági időtartam szükségszerű emelkedését. Hivatkozott arra is, hogy a tervezett jogszabálmódosítás hatására szűkülne a nyugdíj előtti álláskeresési segélyre jogosultak köre, mely következményt a választópolgárok a kérdés alapján nem ismerhetnek fel, azaz, hogy az álláskeresési járadékkal kapcsolatos válaszuk egy másik ellátásra, a nyugdíj előtti álláskeresési segélyre is kihatással lehet.

- [10] Másodlagosan állította, hogy népszavazási kérdés nem értelmezhető úgy, hogy az magában foglalja az álláskeresési járadék költségvetési fedezetét biztosító előirányzatok szükségszerű emelését, hiszen egy ilyen jellegű kötelező erő az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján a kérdés hitelesítésének akadályát képezné, ebből kifolyólag a választópolgárnak a szavazás időpontjában nem lesz megbízható ismerete arról, hogy szavazata eredményeként a jelenlegi ellátási összegeket kapják majd a jogosultak a megnövekedett időtartamra, vagy a megnövekedett időtartam az ellátási összegek akár drasztikus csökkentését is magával hozza, ezért szavazata valós következményeit nem láthatja át. Utalt az Ft. 39/A. § (8) bekezdés c) pontjára, az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdésére és a 25/2016. (XII. 21.) AB határozatra, melyekből azt a következtetést vonta le, hogy ha érvényes és eredményes népszavazás esetén az igen szavazatok szereznek többséget, és az álláskeresési járadék maximális időtartama meghosszabbodik, különösen ha azt az ország gazdasági teljesítőképesége nem teszi lehetővé, az eredmény semminemű kötelezettséget nem ró sem az Országgyűlés, sem a Kormány számára arra vonatkozóan, hogy az álláskeresési ellátásokra biztosítani tervezett költségvetési forrást az időtartam meghosszabbodásával arányosan növelje illetve ne csökkentse.
- [11] A jogorvoslati eljárás során Magyarország Kormánya a kérelmezők oldalán érdekeltekénti perbelépés iránti kérelmet terjesztett elő, melyet a Kúria 6. számú végzésével a feltételek fennállása hiányában elutasított.
- [12] A Kúria megküldte a bírósági felülvizsgálati kérelmeket a Szervezőnek, aki a részére biztosított határidőben észrevételt nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

I.

- [13] A Kúria rögzíti, hogy az Nsztv. 1. § (1) bekezdése értelmében az Nsztv. hatálya alá tartozó eljárásokban a Ve. Általános részét az Nsztv.-ben foglalt eltérésekkel alkalmazni kell. Az Nsztv. a jogorvoslat előterjesztésére való jogosultságra eltérő rendelkezést nem tartalmaz, ezáltal a Ve. bírósági felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezései irányadók.
- [14] A Kúria a kérelmezők eljárási legitimációjának vizsgálata körében a népszavazási ügygel kapcsolatos érintettségről a következőket állapította meg. A bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztőinek körét szabályozó Ve. 222. § (1) bekezdése a népszavazási eljárásban is megfelelően alkalmazandó, mely szerint a választási bizottság másodfokú határozata, továbbá az NVB határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. Ez a rendelkezés tehát az ügyben való érintettséghez köti a bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztésének lehetőségét, ugyanakkor az érintettség meghatározásához további szempontokat nem állapít meg. A Kúria alábbiakban megjelölt határozatai szerint a népszavazási ügyekben az érintettség az általános választási eljárási ügyekhez képest részben eltérően minősül.
- [15] A választási ügyekben és a népszavazási ügyekben az érintettség eltérő vizsgálata és értelmezése indokát átfogóan meghatározza a Knk.IV.37.222/2016/9. sz. (ún. „kvótanépszavazás” ügyben hozott) végzés, melyben a Kúria rámutatott, hogy „a Ve. szerinti választási ügyekben a jogvita döntően a választási eljárás szabályaihoz kapcsolódik, és a bírósági felülvizsgálattal eljárási és jogorvoslati szakasz előzi meg. Ez meghatározza az eljárási érintettek körét, amely a Ve. 222. § (1) bekezdésének szűkebb értelmű alkalmazását teszi lehetővé. A népszavazási ügyek jellege azonban ettől eltér, ezekben az ügyekben igen gyakran közvetlen alapjogi összefüggések érvényesülnek, nagyobb terjedelmű eljárási előzmény nélkül. A népszavazásra feltett kérdés jellege határozza meg az érintettséget, melyet annak tartalmi vizsgálatával lehet megállapítani.”
- [16] A Kúria megállapította, hogy a III. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelme az érintettség hiányában érdemben nem vizsgálható. A Kúria a III. rendű kérelmező érintettségének eldöntése körében figyelemmel volt az Alkotmánybíróság 28/2015. (IX. 24.) AB határozatában foglaltakra, mely visszautalt a 3091/2012. (VII. 26.) AB döntésre is, és amely ugyan alkotmányjogi panasz befogadása kapcsán, de a társadalmi szervezetek érintettsége kérdésében foglalt akként állást, hogy „[a] szakszervezet tagjai és más személyek nevében nem járhat el, a szakszervezet tagjai önállóan, saját nevükben nyújthatnak be Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmére hivatkozással alkotmányjogi panaszt. A szakszervezet érintettsége csak akkor lenne megállapítható, ha a támadott jogszabályi rendelkezések közvetlenül

a szakszervezet érdekképviselői tevékenységével kapcsolatos jogaira vonatkoznának.” (Indokolás, [3]) Ennek analógiája útján a III. rendű kérelmező törvényben rögzített és általa hivatkozott, mint az érintettségét megalapozó jogi előírások nem teremtik meg a tényleges érintettségét még akkor sem, ha a népszavazásra feltett kérdés közvetve, áttételesen és eshetőlegesen akár hatással is lehet(ne) tagjai működésére. A Kúria hangsúlyozza, hogy a Kamarában tagsággal rendelkező gazdasági társaságok természetes személy tagjai révén kifejezhetik, kifejezhetik véleményüket a népszavazásra feltett kérdéssel a népszavazáson való részvétel, illetve mint választópolgárok a népszavazásra feltett kérdés engedélyezése elleni jogorvoslat útján. A szervező által megjelölt kérdés a tartalma szerint nem vitásan valamennyi választópolgárt és valamennyi magyarországi lakost érinti/érintheti, de csak közvetve befolyásolja a kamara tagjainak vállalkozását. A kérdés engedélyezésével kapcsolatos jogaik gyakorlásához nincs szükség a III. rendű kérelmező bevonására, közbenjárására és a tagok érdekképviselőinek biztosítása kapcsán az ilyen irányú jogorvoslat előterjesztése nem értelmezhető. Ennél fogva az érintettség hiánya okán a Kúria a III. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét érdemben nem vizsgálhatta, azt a Ve. 231. § (1) bekezdés a) pontja alapján el kellett utasítania.

II.

- [17] A Kúria az I. és a II. rendű kérelmezők, mint magyar állampolgár természetes személyek érintettségét megállapította, a felülvizsgálati kérelmeiket érdemben vizsgálta, és megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelmek nem megalapozottak.
- [18] A kérelmezők felülvizsgálati kérelmében kifejtett kifogásaival szemben a Szervező NVB által hitelesített kérdése megfelel az Alaptörvény és az Nsztv. népszavazási kérdéssel kapcsolatos előírásainak, az NVB határozata a felülvizsgálati kérelmekben hivatkozott alaptörvényi rendelkezéseket és más jogszabályi előírásokat nem sértette meg.
- [19] A Kúria elsőként az I. rendű kérelmezőnek a tiltott tárgykörre (költségvetés érintettségére) vonatkozó hivatkozását vizsgálta. E körben rögzíti: az Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait. A 8. cikk (1) bekezdése szerint a népszavazás funkciója, hogy az Országgyűlést a népszavazásra feltenni kívánt kérdés tekintetében meghatározott irányú döntésre kötelezze. A népszavazás útján történő hatalomgyakorlásnak ez a közvetlen formája kivételes jellegű, amelynek okán a népszavazáshoz való jog gyakorlása több feltétel együttes fennállásához kötött. A 8. cikk (2) bekezdése alapján országos népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet. A népszavazást – tartalmi tekintetben – korlátok közé szorítja továbbá az Alaptörvényben felsorolt, népszavazásból kizárt, vagy más néven tiltott tárgykörök létezése is. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról.
- [20] A költségvetés fogalma legáltalánosabban úgy definiálható, hogy: az állam meghatározott időtartamra előirányzott kiadásainak és bevételeinek tételes felsorolása és mérlege, egy pénzügyi terv, amely az egyes állami szervek tárgyévire vonatkozó bevételi és kiadási előirányzatait tartalmazza. A költségvetést érintő népszavazási tilalom fennállásának eldöntéséhez vizsgálni szükséges, hogy a népszavazásra feltett kérdés milyen szoros kapcsolatban áll a költségvetéssel. Ennek kapcsán nem lehet eltekinteni attól – ahogy azt már az Alkotmánybíróság is megállapította – hogy „az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdések közül alig van olyan, amelynek nincs költségvetési kapcsolódása. Önmagában már az országos népszavazás megtartása is költségvetési vonzatú, hiszen az [Nsztv. 27. § (1) bekezdése] szerint a népszavazást elrendelő határozatában az Országgyűlés dönt a népszavazás költségvetéséről.” (51/2001. (XI. 29.) AB határozat, Indokolás IV. pont 2.2 alpont) Az Alkotmánybíróság előbbi döntésében kiemelte, hogy amennyiben a kérdés csak távoli, közvetett összefüggést mutat a tiltott tárgykörrel, a kérdés nem válik tiltott tárgykörűvé. Ahhoz, hogy azzá váljon, szoros kapcsolat szükséges, és a népszavazásra bocsátandó kérdésből okszerűen következnie kell a költségvetés módosításának. Az Alkotmánybíróság 16/2007. (III. 9.) határozatának indokolása III. pont 2.2 alpontjában azt a kiegészítést tette még ezzel kapcsolatban, hogy: „Jövőbeli költségvetésre, valamely költségvetési törvényjavaslatra hivatkozva az aláírásgyűjtő ív hitelesítése megalapozottan nem tagadható meg. A költségvetési törvényjavaslat az elfogadásáig módosulhat és előállhat az az eset is, hogy az elfogadott törvény olyan költségvetést tartalmaz, amelyben egyáltalán nem szerepel a népszavazásra feltenni kívánt kérdéssel kapcsolatba hozható előirányzat.” A Kúriának is kiforrott gyakorlata van a költségvetési törvénybe ütköző kérdésfeltevés kapcsán, melynek során mindig irányadónak tekintette az Alkotmánybíróság által kimunkált azon tételt, hogy három esetkörben ítéltető közvetlennek és érdeminek a népszavazás és a költségvetési törvény közötti kapcsolat, ha

- a) a kérdés kifejezetten a költségvetési törvény módosítását célozza;
- b) a kérdésből okszerűen következik a költségvetési törvény módosítása;
- c) az érvényes és eredményes népszavazás jövőbeli költségvetési törvény kiadását konkrétan határozza meg.

Jelen esetben a népszavazásra feltenni kívánt kérdés az Flt. 27. § (3) bekezdése módosítására irányul. Az ezzel összefüggésben folyamatban lévő jogorvoslati eljárásban az az eldöntendő, hogy a módosítás esetleges lehetséges pénzügyi kihatásai megvalósítják-e az Alkotmánybíróság által kimunkált három esetkör valamelyikét.

- [21] A fenti szempontok alapján a felülvizsgálati kérelmekben foglalt érvek keretei között elemezve a népszavazásra feltett kérdést, a Kúria azt állapította meg, hogy a kérdés egyik feltételt sem meríti ki. Nem irányul az elfogadott költségvetési törvény módosítására, és okszerűen nem következik belőle annak módosításának szükségessége sem. Annál is inkább mert I. rendű kérelmező is elismeri, hogy Magyarország 2022. évre vonatkozó költségvetése az álláskeresési támogatások körében felülről nyitott, az ott meghatározott összeg előirányzat módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető. Ezt meghaladóan a kérdés nem irányul arra, hogy a választópolgárok határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes konkrét kiadásokat. A II. rendű kérelmező tehát maga is leírta, hogy a kérdéskört számos bizonytalansági tényező befolyásolja, ezért eleve felülről nyitott az előirányzat. Magyarország 2022. évi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 17. §-a megfogalmazása szerint az 1. mellékletben meghatározott kiadási előirányzatok közül a 4. mellékletben meghatározott esetekben a teljesülés külön szabályozott módosítás nélkül is eltérhet az előirányzattól. A Kúria ehelyütt utal arra, hogy a költségvetés esetleges többletigényét nem lehet automatikus matematikai szorzóval számolni. Kellően nem alátámasztott érvelés a kérelmező részéről, hogy a jogosultsági idő meghosszabbodása arányosan eredményezné a szükséges költségvetési fedezet növekedésének igényét. A munkanélkülivé vált emberek nem mindegyike lehet ugyanis jogosult a szolgálati idő alapján a maximális időtartamú járadékra, annak összege egyénileg is változó, de az sem biztos, hogy aki jogosult lenne a maximális időtartamra az igénybe is fogja venni, ha jobb jövedelmi lehetőség mellett el tud helyezkedni. Mint ahogy arra sincs garancia, hogyha három hónap marad az ellátás, akkor nem nő meg a költségvetés forrásigénye pl. egy nagylétszámú rendkívüli leépítés miatt. Nincs tehát reális alapja annak a kérelmezői állításnak, ami konkrét kiszámítható összegben (arányos növekedésben) jelöli meg a költségvetés várható többletkiadását.
- [22] A Kúria továbbra is irányadónak tekinti azon korábbi gyakorlatát, hogy a tiltott tárgyköröket szűkkörűen kell értelmezni és azok elbírálásánál a jövőre vonatkozó hipotetikus feltételeket figyelembe venni nem lehet. Annál is inkább, és itt ismét utalva az Alkotmánybíróság által kifejtettekre, tény, hogy alig van olyan népszavazási kérdés, amelynek valamilyen fokú, mértékű költségvetési kapcsolata, pénzügyi igénye, következménye nincs. Ezért esetről-esetre kell vizsgálni annak közvetlenségét, az Alkotmánybíróság által felállított tesztnek való megfelelését. Lényegesnek tekinti a Kúria azt az Alkotmánybíróság által kimondott tételt is, hogy „Önmagában az, hogy a népszavazás eredménye esetlegesen érinti az Országgyűlés mozgásterét a következő költségvetési törvény megalkotásakor nem teszi tiltottá a népszavazást.” (51/2001. (XI. 29.) AB határozat, Indokolás IV. pont 2.2. alpont.)
- [23] A fentiekből következően tehát nem alapos az I. rendű kérelmezőnek az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja szerinti tiltott tárgykörbe ütközést állító felülvizsgálati érvelése.
- [24] Ezt követően a Kúria a népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségét vizsgálta, figyelemmel a II. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmében foglaltakra.
- [25] A népszavazásra javasolt kérdéssel kapcsolatban az Nsztv. kétirányú követelményt támaszt. Egyfelől a kérdés legyen egyértelmű a választópolgárok számára (választópolgári egyértelműség), vagyis a kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy azt a választópolgárok kizárólag egyféleképpen értsék, világosan lássák át a kérdés lényegét, érdemét és jelentőségét, ez alapján tudatosan és átgondoltan adhassák le szavazataikat. Másfelől az Országgyűlésnek is egyértelműen tisztában kell lennie azzal, hogy érvényes és eredményes népszavazás esetén kell-e, és ha igen, milyen tartalmú jogszabályt alkotnia (jogalkotói egyértelműség), mivel a népszavazáson hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.
- [26] A Kúria szerint az NVB által hitelesített kérdés megfelel az Nsztv. 9. § (1) bekezdésben foglalt kettős követelménynek, azaz mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményének.
- [27] A választópolgári egyértelműség vizsgálatánál abból kell kiindulni, hogy az átlagosan tájékozott állampolgár számára világos-e a kérdés, az kétséget nem hagyó tartalommal bír-e a szavak általánosan elfogadott, köznapis jelentése alapján. A Kúria korábbi gyakorlata (Knk.IV.37.458/2015/3., Knk.IV.37.356/2015/2., Knk.IV.37.132/2016/4., Knk.VII.37.997/2016/4., Knk.VII.37.336/2017/3., Knk.VII.37.941/2018/2., Knk.VII.38.391/2018/2.) szerint a népszavazási kérdéssel szemben követelmény, hogy az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni.

- [28] A kérdés egyértelműség körében utal a Kúria az Alkotmánybíróság 52/2001. (XI. 29.) AB határozatában kifejtettekre: „az egyértelműség vizsgálatakor arra a kérdésre kell választ keresni, hogy a népszavazásra szánt kérdés kétséget kizáróan megválaszolható-e, eldöntendő kérdés esetében arra igennel vagy nemmel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az is szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen.” (IV.3.3.pont.)
- [29] Az Alkotmánybíróság szerint „Az egyértelműség olyan követelményt nem támaszt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor az egyes jogágak kifejezőkészségét, a jogszabályokban meglévő fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek terminus technikusait vegyék alapul. Nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe a népszavazásra szánt kérdés célszerűségi vizsgálata sem.” (IV.3.4.pont.)
- [30] A Kúria megállapítja, hogy az előbb felhívott követelményeknek a kérdés eleget tesz, az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető, megfelel a magyar nyelv nyelvtani szabályainak. A kérdés egy egyszerű mondat, pontosan annyira egyértelmű és világos, hogy annak tartalma felől az átlagpolgárnak nem támadnak kétségei, arra tudatosan és megfontoltan egyértelmű „igennel” vagy „nemmel” tud válaszolni. A Kúriának a kérdés vizsgálata során figyelemmel kellett lennie arra, hogy az egyértelműség követelményének következetes érvényesítése nem vezethet oda, hogy valamely tárgykört a teljesíthetetlen követelmények megfogalmazása által ténylegesen kizárjon a népszavazásra feltehető kérdések köréből. (Knk. IV. 40.645/2021/19.)
- [31] Éppen ezért nem osztja a Kúria azt a felülvizsgálati érvelést, hogy a kérdés azért nem egyértelmű, mert a választópolgár nem látja át annak következményeit, hogy a jelenlegi „részletszabály-rendszer” fenntartása mellett a javasolt álláskeresési járadék 270 napra történő emelésével meghosszabbodik a szükséges jogosultsági időtartam is. A kérdés egyértelműség megítélésekor az sem vehető figyelembe, hogy az átlagosan informált választópolgár tudata átfogja-e, hogy az álláskeresési járadék folyósításának változása esetlegesen kihatással lehet más juttatás, így a nyugdíj előtti álláskeresési segély szabályozására is, illetve, hogy a jogalkotó az igen szavazatok többsége esetén miként, milyen jogtechnikai megoldással teljesíti jogalkotási kötelezettségét. Már a jelenlegi szabályozási rendszernek olyan számos kapcsolódási pontja, részletszabálya és összefüggése van, melynek feltérképezése a kérdéseggyértelműség körében éppen olyan teljesíthetetlen követelményhez vezetne, ami indokolatlanul a kérdés népszavazásból való kizárását eredményezhetné. A kérdés egyértelműség követelményének teljesítéséhez nem lehet olyan feltételek megvalósulását követelni, ami a jogszabályok (azok részletszabályai) egymással való összefüggésének konkrét ismeretét kívánja meg.
- [32] Rámutat a Kúria arra, hogy népszavazást intenzív párbeszéd előzi meg, amely magában foglalja a kérdéssel kapcsolatos pro és kontra érvek, tehát annak hatásainak ismertetését is. Ennek során megismerheti a választópolgár a kérdést érintően annak esetleges következményeit és dönthet ezek tudatában a kérdés támogatásáról vagy éppen elvetéséről. A kérdéseggyértelműség követelményének érvényesítése körébe azonban nem tartozik a kérdés tágabb hatásainak vizsgálata, és az, hogy azt már a kérdés népszavazásra való engedélyezésekor, hitelesítésekor vizsgálni lehetne és kellene.
- [33] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a Kúria az NVB 24/2021. számú határozatát az Nsztv. 30. § (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [34] Népszavazási kérdés hitelesítésével összefüggésben, a költségvetés érintettsége, mint tiltott tárgykör fennállásának vizsgálata során, az Alkotmánybíróság által kimunkált és a Kúria gyakorlatában is követett hármas feltételrendszer fennállását kell irányadónak tekinteni. E feltételek megállapíthatósága hiányában a kérdés hitelesítése alappal nem tagadható meg.
- [35] A népszavazásra feltenni kívánt kérdés akkor felel meg a választópolgári kérdéseggyértelműség feltételének, ha abból a választópolgár jól érti a kérdés lényegét, miáltal tudatosan képes a szavazati jogát gyakorolni. A kérdés megfogalmazásához azonban nem támaszthatók olyan teljesíthetetlen követelmények, így távoli összefüggések, bizonytalan következmények átlátása, amelyek valamely kérdést ténylegesen kizárnak a népszavazásra feltehető kérdések közül.

Záró rész

- [36] A felülvizsgálati kérelmekkel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerint felmerült és 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket az I. és II. rendű kérelmezők a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 35. §-a alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról

szóló 2016. évi CXXX. törvény 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni, míg a III. rendű kérelmező az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja szerint teljes személyes illetékmentességben részesül, így a kérelmével kapcsolatban feljegyzett eljárási illeték az Állam terhén marad.

- [37] A Kúria jelen végzését az Nsztv. 30. § (3) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben 8 napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzéteszi.
- [38] Jelen végzés elleni további jogorvoslatot az Nsztv. 30. § (1) bekezdés utolsó mondata zárja ki.

Budapest, 2021. december 8.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Heinemann Csilla s.k. előadó bíró, dr. Hajnal Péter s.k. bíró

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.029/2021/4. számú határozata

Az ügy száma: Köf.5.029/2021/4.

A tanács tagja: Dr. Varga Zs. András a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Horváth Tamás bíró, Dr. Patyi András bíró

Az indítványozó: Pest Megyei Kormányhivatal (1052 Budapest, Városház u. 7.)

Az indítványozó képviselője: Dr. Danka Ferenc jogi szakvizsgával rendelkező kormánytisztviselő

Az érintett önkormányzat: Gödöllő Város Önkormányzata (2100 Gödöllő, Szabadság tér 6.)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Németh Zoltán ügyvéd (...)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Gödöllő Város Önkormányzatának Polgármestere által – a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésének felhatalmazása alapján – megalkotott, Gödöllő Város Önkormányzat Képviselő-testülete Gödöllő város útjainak és lakókörnyezetének védelméről, a település egyes területeire való behajtás rendjéről és a fizetendő díjakról szóló 14/2021. (V. 17.) önkormányzati rendeletének 22. § (3) bekezdése, 1. melléklet 5. pontja, 2. melléklet 6. pontja és 3. melléklet 6. pontja más jogszabályba ütközik, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti;
- megállapítja, hogy e rendelet kihirdetett, de még hatályba nem lépett 6. § (1) bekezdés g) pontja és (4) bekezdése, 12. § (2) bekezdése, 13–15. §-ai, 17. § (2) bekezdése, 18. § (3) bekezdése, 19. § (3) bekezdése és 4. számú melléklete más jogszabályba ütközik, ezért e rendelkezések nem lépnek hatályba;
- elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;
- elrendeli, hogy határozatának közzétételére – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapján szolgáló tényállás

- [1] Gödöllő helyi közútjai állagának megóvása, illetve a súlykorlátozással védett helyi közutakra történő behajtás feltételeinek meghatározása céljából alkotta meg Gödöllő Város Polgármestere Gödöllő város útjainak és lakókörnyezetének védelméről, a település egyes területeire való behajtás rendjéről és a fizetendő díjakról szóló 14/2021. (V. 17.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Ör.). Az Ör. értelmében a rendeletet a képviselő-

- testületnek a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdés 2. pontjában, valamint a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 34. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva; a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 3. § (1) bekezdésében és az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet (a továbbiakban: KM rendelet) 10/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján alkották meg.
- [2] Az Ör. tekintetében a Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) a Mötv. 134. § (1) bekezdése első mondatában foglaltak alapján törvényességi felhívással élt. Felhívta a képviselő-testületet, hogy a törvényes állapot helyreállítása érdekében a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 9. § (2)–(3) bekezdése alapján 60 napon belül külön rendeletben hozzon döntést arról, hogy az Ör. 6. § (1) bekezdésének g) pontja és (4) bekezdése, 12. § (2) bekezdése, 13–15. §-ai, 17. § (2) bekezdése, 18. § (3) bekezdése, 19. § (3) bekezdése és 4. számú melléklete 2022. január 1. napján nem lép hatályba, valamint az Ör. fizetési kötelezettségeit megállapító rendelkezéseit helyezze hatályon kívül.
- [3] A törvényességi felhívás szerint a Mötv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak minősíti a helyi közutak és tartozékaik kialakítását és fenntartását. A Kkt. 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja a települési önkormányzatot jelöli ki a helyi közutak kezelőjének. A Kkt. rendelkezik a közút kezelőjének feladatairól, meghatározza a közútkezelői intézmény tartalmát, a helyi önkormányzatot ugyanakkor nem hatalmazza fel arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, akár annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára, mely a Kkt. felhatalmazó rendelkezése hiányában semmisítette meg az útfenntartási hozzájárulási díj fizetésére vonatkozó kötelezettséget előíró önkormányzati rendeleti előírást.
- [4] A polgármester – a törvényességi felhívásban megadott határidő meghosszabbítását követően – 2021. szeptember 3-án a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás (TFIK) rendszerbe feltöltött levelében arról tájékoztatta az indítványozót, hogy a törvényességi felhívásban foglaltakkal a képviselő-testület nem értett egyet.

Az indítvány és az önkormányzat védirata

- [5] A fenti előzmények után az indítványozó PE/030/00982-8/2021. számon kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. 22. § (3) bekezdése, 1. melléklet 6. pontja (ténylegesen 5. pontja), 2. melléklet 6. pontja és 3. melléklet 7. pontja (ténylegesen: 6. pontja) más jogszabályba ütközésének megállapítását és megsemmisítését, valamint annak megállapítását, hogy az Ör. kihirdetett, de még hatályba nem lépett 6. § (1) bekezdés g) pontja és (4) bekezdése, 12. § (2) bekezdése, 13–15. §-ai, 17. § (2) bekezdése, 18. § (3) bekezdése, 19. § (3) bekezdése és 4. számú melléklete 2022. január 1-jén nem lép hatályba.
- [6] Az indítványban a törvényességi felhívásban kifejtetteket ismételte meg. Az Mötv. és a Kkt. fenti rendelkezéseire hivatkozva hangsúlyozta, hogy nincs olyan törvényi előírás, amely a helyi önkormányzatot felhatalmazná arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, illetve annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott továbbá a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára. Előadta, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stv.) 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékért megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, a Kkt. pedig nem jogosítja fel az önkormányzati jogalkotót a közút használatáért történő díjmegállapításra, így az Ör. „úthasználati díjra” vonatkozó fenti rendelkezései jogszabálysértőek.
- [7] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [8] Az érintett önkormányzat védiratában előadta, hogy az útfenntartási hozzájárulásra vonatkozó szabályok megalkotására nem a vizsgált Ör.-rel került sor. A súlykorlátozóással érintett utak engedéllyel történő használatáról a képviselő-testület 2019. február 21-i ülésén alkotott rendeletet, amely azonban nem lépett hatályba. Ezt követően történt meg a település egyes területeire való behajtás rendjéről és a fizetendő díjakról szóló 29/2020. (XI. 20.) önkormányzati rendelet elfogadása, melynek hatálybalépését 2022. január 1. napján határozta meg a testület, és már tartalmazta a vitatott, a jelenleg hatályos Ör. díjfizetési kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseit, illetve a díjtáblázatot. Bár hatályba (még) nem lépett helyi önkormányzati rendeletekről szó, a szabályozások tartalma az indítványozó előtt ismert volt.

- [9] Az érintett önkormányzat hivatkozott arra is, hogy a kifogásolt rendelkezésekhez hasonló előírások alkalmazása a Pest Megyei Kormányhivatal törvényességi felügyeleti illetékességi körében számos településen bevett helyi jogintézménynek számít, a joggyakorlat részét képezi évek óta. A Kkt. úthasználati díj megállapításához szükséges törvényi felhatalmazást nem tartalmaz, erre vonatkozó kifejezett tiltást sem említ.
- [10] Az érintett önkormányzat szerint a Köf.5.014/2012/8. számú kúriai döntés is megerősíti, hogy az önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez. Álláspontja szerint, ha az engedély kiadásáról, mint „törvény által nem szabályozott társadalmi viszonyról” eredeti jogalkotói hatáskörben rendelkezhet az önkormányzat, úgy az útfenntartási hozzájárulásról is, hiszen az Stv. 29. § (1) bekezdése a származtatott jogalkotói hatáskörben történő fizetési kötelezettség előírását lehetővé teszi.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

- [11] Az indítvány megalapozott.
- [12] Az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezései a következők.
- [13] Hatályban lévő rendelkezések:
22. § (3) A 6. § (1) bekezdés g) pontja és (4) bekezdése, a 12. § (2) bekezdése, a 13–15. §, a 17. § (2) bekezdése, a 18. § (3) bekezdése és a 19. § (3) bekezdése és a 4. melléklet 2022. január 1-jén lép hatályba.
1. melléklet a 14/2021. (V. 17) polgármesteri rendelethez
Kérelem a korlátozással védett helyi közutakra történő behajtás engedélyezésére
[...]
5. Kedvezmény vagy mentesség igénybevételének mértéke és indoka
2. melléklet a 14/2021. (V. 17) polgármesteri rendelethez
Vállalkozói éves behajtási engedély iránti kérelem
[...]
6. Kedvezmény vagy mentesség igénybevételének mértéke és indoka
3. melléklet a 14/2021. (V. 17) polgármesteri rendelethez
A szállítási éves behajtási engedély iránti kérelem
[...]
6. Kedvezmény vagy mentesség igénybevételének mértéke és indoka
- [14] 2022. január 1-jén hatályba lépő rendelkezések.
- A behatási engedély
6. § (1) Az engedélynek tartalmaznia kell:
- [...]
- g) az útfenntartási hozzájárulási díj összegét, befizetésének módját és határidejét
[...]
- (4) Amennyiben már kiadott éves engedély esetében az engedéllyel érintett tehergépkocsi cseréjére kerül sor vagy a forgalmi rendszám megváltozik, a jogosult a kérelemben feltünteti az engedélynek a régi tehergépkocsiról az új tehergépkocsira történő átruházási szándékát és annak indokát. Ha az új tehergépkocsi a régi tehergépkocsinál nagyobb össztömegű, akkor a kérelmező az útfenntartási díj különbözetének megfizetésére köteles.
12. § [...]
- (2) A[z engedély visszavonása esetén a] fennmaradó időszakra a befizetett díj nem jár vissza.
Az engedély kiadásának feltételei
13. § (1) A helyi közutak és műtárgyak állagának megóvása, fenntartása, a kisebb teherbírású utak további állagromlásának megelőzése és a helyi közutakon a biztonságos közlekedés biztosítása érdekében a kérelmezőnek a védett helyi közútra történő behajtás céljából az önkormányzat javára útfenntartási hozzájárulási díjat kell fizetnie.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti útfenntartási hozzájárulási díj összegét a tehergépkocsi össztömegének alapulvételével e rendelet 4. melléklet 1. és 2. pontja szerinti táblázatban foglaltak szerint kell megállapítani.
- (3) Az engedélyben meghatározott útfenntartási hozzájárulási díj összegét a kérelmező köteles az engedély alapján kiállított számlán szereplő fizetési határidőn belül az Önkormányzat részére megfizetni.
- (4) Az engedély kiadása, módosítása, visszavonása iránti eljárás mentes a közigazgatási hatósági eljárási illeték alól.

(5) Az útfenntartási hozzájárulási díj összege független az igénybe veendő behajtási korlátozással védett helyi közutak számától és hosszától.

(6) Éves díj esetében az adott év június 30-át követően beadott kérelem alapján megállapított díj az éves díj 50%-a.

14. § (1) A Gödöllő városban bejelentett székhellyel, telephellyel rendelkező tehergépkocsi tulajdonosokat, üzembentartókat éves behajtási engedély iránti kérelem benyújtása esetén 50% díjkedvezmény illeti meg az éves díjból.

(2) A Gödöllő városban bejelentett telephellyel rendelkező azon tehergépkocsi tulajdonosokat, üzembentartókat, akik tehergépkocsijukkal az országos közút és a telephely között elhelyezkedő védett helyi közutat kizárólag a telephely megközelítése és elhagyása céljából veszik igénybe éves behajtási engedély iránti kérelem benyújtása esetén 75% díjkedvezmény illeti meg az éves díjból.

(3) Az Önkormányzatnak a rendelet hatálybalépését követően, saját beruházásaihoz kiadott engedély esetében a kérelmező a díjfizetési kötelezettség alól nem mentesül. A rendelet hatálybalépése előtt megkezdett önkormányzati beruházások esetében a kérelmező a díjfizetési kötelezettség alól mentesül.

(4) Gödöllő város közigazgatási területén található mezőgazdasági terület tulajdonosa, haszonbérletje, művelője részére a műveléshez szükséges mezőgazdasági vontatóra díjmentes engedély adható.

(5) Az e rendeletben meghatározott díjkedvezmények nem vonhatók össze.

15. § (1) Az engedély esetén megfizetendő díjak kizárólag Gödöllő város helyi közútjainak építésére, fenntartásra, fejlesztésre, üzemeltetésére és a közúthoz tartozó csapadékvíz elvezetés megvalósítására használhatók fel.

(2) Az Önkormányzat éves költségvetésének elfogadásakor dönt az útfenntartási hozzájárulás összegének útberuházási, karbantartási célú felhasználásáról.

Speciális behajtási engedélyek

17. § [...]

(2) A különleges behajtási engedély kiadásakor a díj összege a napi behajtási engedély meghatározott díjtételével egyezik meg, a 7 napra, 30 napra, fél évre vagy 1 évre meghatározott és megfizetett díjtételen túlmenően.

18. § [...]

(3) A vállalkozói éves behajtási engedély díjának összege a kérelemben megjelölt valamennyi tehergépkocsi figyelembevételével számított teljes díj 30%-kal csökkentett értéke. A vállalkozói engedély nem vonható össze a 14. § (1) bekezdésében foglalt kedvezménnyel.

19. § [...]

(3) A szállítási éves behajtási engedély díja a súlykorlátozással érintett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira vonatkozóan kerül meghatározásra az e rendelet 4. mellékletének 2. pontja szerinti táblázatban foglaltak szerint.

A 4. számú melléklet az útfenntartási hozzájárulási díj összegét meghatározó táblázatot tartalmazza.

[15] Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.

[16] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

[17] A Kp. 143. § (3) bekezdése értelmében a Kúria az önkormányzati rendelet vitatott rendelkezésével szoros összefüggésben álló rendelkezésének más jogszabályba ütközését is vizsgálhatja. Az úthasználati hozzájárulási díj az Ör. 13. § (1) bekezdése értelmében a behajtási engedély megadásának feltétele. Tekintettel arra, hogy az úthasználati díj ily módon a behajtási engedély szabályozási rendszerének szerves részét képezi, a Kúria Önkormányzati Tanácsa – hasonlóképpen, mint az indítványozó által is hivatkozott Köf.5014/2012/8. számú határozat – először azt a kérdést vizsgálta, hogy jogosult-e az érintett önkormányzat a tulajdonában álló helyi közút használatát engedélyhez kötni.

[18] A Mötv 13. § (1) bekezdésének 2. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen a településüzemeltetés, ezen belül pedig a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása.

[19] A Kkt. 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja értelmében az út kezelője helyi közutak, a lakott területen lévő járda tekintetében a helyi önkormányzat vagy a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított költségvetési szerv, vagy olyan gazdálkodó szervezet, amelyben a helyi önkormányzat 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

[20] A közút kezelőjének a közúti közlekedéssel kapcsolatos feladatait a Kkt. 8. § (1) bekezdésének a) pontja szabályozza az önkormányzatokra is kiterjedő hatállyal. E rendelkezés szerint a feladatok közé tartozik 1. a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése; 2. a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek

meghatározása; 3. a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése. Mivel a helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, amelynek tartalmát a Kkt. határozza meg, az önkormányzati jogalkotó ezen törvényi keretek között alkothat szabályokat (Köf.5014/2012/8.). A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5014/2012/8. számú határozattal egyezően állapítja meg, hogy az érintett önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez. Az engedélyezési rendszer törvényességét egyébként maga az indítványozó sem vitatta.

- [21] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezt követően vizsgálta azt a kérdést, hogy az érintett önkormányzat jogosult-e az engedély kiadását díjfizetéstől függővé tenni.
- [22] A védiratban foglaltakra hivatkozással rögzítendő, hogy a jelen eljárásnak nem képezte a tárgyát sem a 29/2020. (XI. 20.) önkormányzati rendelet, sem az érintett önkormányzat által hivatkozott más önkormányzatok szabályozásának vizsgálata. A 29/2020. (XI. 20.) önkormányzati rendelet ugyanis nem lépett hatályba, és az Ör. 21. §-ából következően nem is fog hatályba lépni, ezért nincs jelentősége annak, hogy az indítványozó e rendelet tekintetében nem, csak az Ör. szabályozása kapcsán élt törvényességi felhívással. Más önkormányzatok hasonló tárgyú rendeleteinek vizsgálata pedig csak egyedi eljárásban történhet meg.
- [23] Díjfizetési kötelezettség megállapítása tekintetében a Kkt. két területen ad felhatalmazást: díjfizetés (használati díj formájában) országos közutak közlekedési célú használata esetében írható elő (Kkt. 33/A. §–33/C. §), illetve a közutak nem közlekedési célú használatakor (Kkt. 37. §). Az előbbi esetben a felhatalmazás címzettje a kormány, illetve a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 33/B. §, Kkt. 48. § (3) bekezdés a) és g) pont], valamint koncessziós társaság a közút koncesszió keretében történő üzemeltetése esetén [Kkt. 9/C. § (1) bekezdés]. A közutak nem közlekedési célú használata, illetve útcsatlakozás létesítése esetében a felhatalmazás címzettje a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 39. § (3) bekezdés]. Használati díj fizetésére vonatkozó kötelezettség, illetve a használaton alapuló „útfenntartási hozzájárulási díj” megállapítására a Kkt. nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak, a helyi közutak tekintetében sem. Az Ör.-ben felhatalmazó rendelkezésként megjelölt Kkt. 3. § (1) bekezdése egyes közutakra vonatkozóan a gyalogosok és járművek közlekedésének jogszabály általi korlátozhatóságáról szól, ezzel összefüggő díj megállapítására rendelkezést nem tartalmaz, mint ahogyan a KM rendelet 10/A. § (1) bekezdése sem.
- [24] Nem megalapozott az érintett önkormányzat azon érvelése, melynek értelmében, mivel a Kkt. úthasználati díj megállapítására vonatkozó tiltást nem említi, az Ör. vitatott rendelkezései nem törvénytörtek. Az Stv. 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve, ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik. Az Stv. e rendelkezéséből következően, kifejezett törvényi felhatalmazás hiányában az érintett önkormányzat útfenntartási hozzájárulási díjra vonatkozó fizetési kötelezettséget nem írhat elő.
- [25] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az érintett önkormányzatnak nincs törvényi felhatalmazása útfenntartási hozzájárulási díj megállapítására, ezért a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján az Ör. 22. § (3) bekezdését, 1. melléklet 5. pontját, 2. melléklet 6. pontját és 3. melléklet 6. pontját megsemmisítette. A Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható.
- [26] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiekén túl a Kp. 146. § (1) bekezdés c) pontja alapján megállapította, hogy az Ör. kihirdetett, de még hatályba nem lépett 6. § (1) bekezdés g) pontja és (4) bekezdése, 12. § (2) bekezdése, 13–15. §-ai, 17. § (2) bekezdése, 18. § (3) bekezdése, 19. § (3) bekezdése és 4. számú melléklete – figyelemmel a Kp. 146. § (3) bekezdésének második fordulatára – 2022. január 1. napján nem lép hatályba.

Az döntés elvi tartalma

- [27] Törvénytörő az önkormányzati rendelet, ha törvény jelöli ki a díjszedésre jogosultakat és ezek között az önkormányzat nem szerepel, mégis megállapít díjfizetési kötelezettséget.

Záró rész

- [28] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) és c) pontja, valamint 146. § (3) bekezdése alapján állapította meg.

- [29] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [30] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [31] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2021. december 7.

Dr. Varga Zs. András s. k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s. k. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt s. k. bíró, Dr. Horváth Tamás s. k. bíró, Dr. Patyi András s. k. bíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 616/2021. (XII. 10.) KE határozata államtitkári kinevezésről

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, valamint a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 202. § (2) bekezdése alapján – a miniszterelnök javaslatára – *dr. Répássy Róbertet* 2021. december 11-ei hatállyal az Igazságügyi Minisztérium államtitkárává kinevezem.

Budapest, 2021. december 8.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2021. december 8.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: KEH/05461-2/2021.

A miniszterelnök 85/2021. (XII. 10.) ME határozata helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 236. § (1) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva – a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkárának előterjesztésére – megállapítom, hogy

dr. Csernák Ibolya Virágnak, a Miniszterelnöki Kormányiroda helyettes államtitkárának e megbízatása a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 239. § (1) bekezdése alapján történt lemondására tekintettel

– 2021. december 31-ei hatállyal – megszűnik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: *dr. Salgó László Péter*.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.